

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 września 2014 roku wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód H. 1 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. B. kwoty 43.848,58 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 26.693,14 za okres od dnia 23 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty, kosztów sądowych oraz zwrotu innych kosztów w kwocie 6,86 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany T. B. zawarł z (...) Bank S.A. z siedzibą we W. umowę nr (...), na podstawie której pozwany zobowiązał się do spłaty zadłużenia na zasadach określonych w umowie i Regulaminie udzielania kredytów i pożyczek/wydawania i używania kart kredytowych. W związku z niuregulowaniem w terminie zaległości Bank wypowiedział umowę oraz wezwał pozwanego do zapłaty. Mimo podjętych działań windykacyjnych pozwany nie uregulował w pełni powyższego zadłużenia. Pozostała do zapłaty wierzytelność została zbyta w dniu 6 czerwca 2014 r. przez (...) Bank S.A. na rzecz powoda. Powód wskazał, że na kwotę dochodzoną w niniejszym postępowaniu składa się kapitał w wysokości 26.693,14 zł, odsetki umowne w wysokości 2.100,24 zł, odsetki karne w wysokości 15.055,20 zł wraz z dalszymi odsetkami, które obciążają pozwanego od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (pozew - k. 3-6).

Postanowieniem z dnia 20 października 2014 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla m.st. Warszawy w W. (postanowienie z dnia 20 października 2014 roku - k. 7).

W toku postępowania powód podtrzymał swoje dotychczasowe żądanie (pozew k. 16-17).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 kwietnia 2010 roku T. B. zawarł z (...) Bankiem S.A. z siedzibą we W. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której została mu udzielona pożyczka w wysokości 37.305,11 zł. Strony ustaliły, że spłata pożyczki nastąpi w 60 ratach, płatnych w kwotach i terminach określonych w harmonogramie spłat (umowa z 21 kwietnia 2010 roku k. 19-24).

Na podstawie umowy przelewu z dnia 4 czerwca 2014 r. oraz aneksu do tej umowy z dnia 26 czerwca 2014 r., (...) Bank S.A. z siedzibą we W. sprzedał na rzecz H. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. wierzytelność przysługującą Bankowi względem T. B. wynikającą z umowy pożyczki nr (...) r. z dnia 21 kwietnia 2010 r. (wyciąg z umowy o przelew wierzytelności wraz z aneksem k. 25-29).

Pismem datowanym na 16 września 2014 r. (...) Bank S.A. z siedzibą we W. zawiadomił T. B. o zmianie wierzyciela w związku z dokonaniem przelewem wierzytelności (pismo z dnia 16 września 2014 r. k. 31).

Pismem z dnia 16 września 2014 r. Euro Bank z siedzibą we W., działając jako pełnomocnik powoda, wezwał T. B., w związku z przelewem wierzytelności do zapłaty kwoty 43.696,46 zł, obejmującej kwotę 26.693,14 zł należności głównej, kwotę 2.100,24 zł odsetek umownych, kwotę 14.903,08 zł odsetek karnych, wzywając go do spłaty całej zaległości z terminie siedmiu dni od daty otrzymania pisma (przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 30).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przywołanych dokumentów przedstawionych przez powoda. Sąd dał wiarę obiektywnym dowodom z dokumentów, ponieważ nie budzą one wątpliwości, a ich wiarygodność nie była kwestionowana w toku postępowania przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych

pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa - art. 339 § 2 k.p.c. W razie zaistnienia tych przesłanek formalnych do wydania wyroku zaocznego, Sąd zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c. przyjmuje za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przyjęcie przez Sąd przy wydaniu wyroku zaocznego za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych nie rodzi domniemania prawdziwości tych twierdzeń, gdyż Sąd ocenia, czy okoliczności te nie budzą uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Instytucja ta rodzi fikcję czy też domniemanie przyznania okoliczności faktycznych przez pozwanego i zastępuje jedynie postępowanie dowodowe, przy czym tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71). Ponadto niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie, Sąd ma obowiązek przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 roku I CKU 85/98 LEX nr 1216211; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 roku I CKU 115/97 LEX nr 1227454). Co więcej nie ulega wątpliwości, że brak działania ze strony pozwanego nie jest wystarczający do wydania wyroku zaocznego, w sytuacji gdy dowody i twierdzenia powoda są niekompletne i pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 września 1993 roku II CRN 80/93 LEX nr 156460). Ocena zgodności z prawdą twierdzeń powoda następuje na podstawie materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy.

Powód wywodził swe żądanie z umowy sprzedaży wierzytelności zawartej w dniu 4 czerwca 2014 r. z (...) Bankiem S.A. z siedzibą we W., która obejmowała wierzytelności z tytułu umowy pożyczki. Podstawą prawną tak sformułowanego żądania jest art. 509 § 1 k.c., który stanowi, że wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania w myśl zaś § 2 powołanego uregulowania wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Na gruncie niniejszej sprawy nie budziło wątpliwości, że pozwanego oraz poprzednika prawnego powoda łączyła umowa pożyczki nr (...) z dnia 21 kwietnia 2010 r.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść własność na biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki jest umową konsensualną, polegającą na zgodnym oświadczeniu woli stron - dającego i biorącego pożyczkę. Ze sformułowania „zwrócić” wynika, że obowiązek oddania pożyczki przez biorącego powstaje tylko wtedy, gdy jej przedmiot został wydany przez dającego, oraz że między wydaniem a zwrotem musi upłynąć pewien okres przeznaczony na uczynienie użytku z pożyczonych pieniędzy albo rzeczy. Dowód wydania przedmiotu pożyczki obciąża pożyczkodawcę, który może posługiwać się wszelkimi środkami dowodowymi. Istotą zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki jest przeniesienie przez pożyczkodawcę jej przedmiotu na własność pożyczkobiorcy. Dotyczy to również zwrotu pożyczki, przy czym przedmiotem powrotnego przeniesienia własności nie muszą być te same pieniądze lub te same rzeczy zamienne, istotne jest, by miały tę samą ilość i jakość.

Przeniesienie własności przedmiotu pożyczki może nastąpić w każdy prawem przewidziany sposób. W wypadku pieniędzy wchodzi w grę wydanie gotówki, przelew bankowy, otwarcie kredytu na rachunku bankowym itp. Dla ważności umowy pożyczki nie jest wymagana forma szczególna. Umowa pożyczki, której wartość przenosi 500 zł, powinna być - dla celów dowodowych (ad probationem) - stwierdzona pismem (art. 720 § 1 k.c.) W przedmiotowej sprawie pozwany T. B. zawarła z (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. w formie pisemnej umowę pożyczki gdzie pożyczkodawcą był (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W., a pożyczkobiorcą był T. B.. Przedmiotem tej umowy była kwota 37.305,21 zł. Zachowana została forma pisemna umowy, w umowie tej znajdują się zgodne oświadczenia

stron dającego i biorącego pożyczkę - mocą którego dający zobowiązuje się przenieść na biorącego własność określonej ilości pieniędzy, natomiast biorący zobowiązuje się zwrócić takie rzeczy, jakie otrzyma.

Zgodnie z art. 3 k.p.c. obowiązek przedstawienia dowodów ciąży na stronach. Natomiast według z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, spoczywa na tej stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. W tej konkretnej sytuacji, to na powódzie spoczywał obowiązek udowodnienia zarówno zasadności, jak i wysokości roszczenia w stosunku do pozwanych. Obowiązek ten ma charakter procesowy, co oznacza, że nie może być on od strony egzekwowany. Strona, która nie wykazuje inicjatywy dowodowej powinna się liczyć z mogącymi wystąpić ujemnymi sankcjami, nawet w postaci niekorzystnego dla tej strony wyniku procesu. Jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 roku sygn. akt I ACa 1320/11).

Po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że roszczenie strony powodowej nie mogło zostać uwzględnione, gdyż w ocenie Sądu umowa pożyczki nr (...) jest bezwzględnie nieważna, nie może zatem stanowić źródła roszczenia. W imieniu poprzednika prawnego powoda umowę podpisał pracownik wierzyciela pierwotnego, a jego umocowanie nie zostało wykazane w niniejszym postępowaniu. Zgodnie z art. 38 k.c. osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i w opartym na niej statucie. Stosownie zaś do art. 39 § 1. k.c. kto jako organ osoby prawnej zawarł umowę w jej imieniu nie będąc jej organem albo przekraczając zakres umocowania takiego organu, obowiązany jest do zwrotu tego, co otrzymał od drugiej strony w wykonaniu umowy, oraz do naprawienia szkody, którą druga strona poniosła przez to, że zawarła umowę nie wiedząc o braku umocowania. Prowadzi to do stwierdzenia, że zostały naruszone zasady reprezentacji osoby prawnej, jaką był poprzednik prawny powoda. Naruszenie zasady reprezentacji prowadzi do bezwzględnej nieważności umowy zgodnie z treścią art. 58 § 1 k.c.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, że posiada legitymację czynną do występowania w procesie przeciwko pozwanemu, ponieważ w przypadku bezwzględnej nieważności powyższej umowy pożyczki, nie może być mowy o prawidłowym i skutecznym przejściu uprawnień wynikających z umowy przelewu wierzytelności z dnia 4 czerwca 2014 r. zawartej pomiędzy powodem a (...) Bankiem Spółka Akcyjna z siedzibą we W..

W świetle powyższego w ocenie Sądu powód nie udowodnił swojego roszczenia w stosunku do pozwanego. Dopiero gdy wykaze, że roszczenie to, zarówno co do zasady jak i wysokości powodowi przysługuje, ciężar udowodnienia, że roszczenie to jest nienależne bądź jego wysokość jest inna, zostaje przesunięty na pozwanego. Zdaniem Sądu przytaczanie przez stronę dowodów na okoliczność poparcia swoich twierdzeń jest jej obowiązkiem. Obowiązek ten ma charakter procesowy, co oznacza, że nie może być on od strony wyegzekwowany, jednakże zaniechanie udowodniania swoich roszczeń może skutkować ujemnymi sankcjami nawet w postaci negatywnego dla danej strony wyniku procesu. Jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 2012-01-18, I ACa 1320/11).

Konsekwentnie, niewykazanie roszczenia głównego powoduje, że także żądanie w zakresie odsetek za opóźnienie w jego spełnieniu nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ bez należności głównej naliczenie odsetek jest niezasadne. Konieczność przyjęcia takiego stanowiska wynika z istoty oraz funkcji odsetek i znajduje potwierdzenie w przepisach art. 359 § 1 k.c., a zwłaszcza w art. 481 § 1 k.c. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie I ACa 300/12, LEX nr 1238206).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

SSR Paweł Szymański

Zarządzenie: odpis wyroku zaocznego z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.